

Kunnanhallitus

Aika 04.11.2024 klo 17:00 - 18:10

Paikka Kunnanvirasto

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 186	Kokouksen laillisuus- ja päätösvaltaisuus	3
§ 187	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 188	Pöytäkirjoja ja yksihenkilöisten viranomaisten päätöksiä	5
§ 189	Ajankohtaiset ja ilmoitusasiat	6
§ 190	Kunnanjohtajan ajankohtaiset asiat	7
§ 191	Leader-rahoituksen hakeminen nuorten paikan rakentamishankkeelle	8
§ 192	Talousarviovalmistelu 2025	10
§ 193	Vuoden 2025 veroprosentit	13

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Tolvanen Mauri Kivivuori Marja-Leena Kontkanen Heikki Kuittinen Tero Pakarinen Tuula Tikka Tiina Eskelinen Veera Melkko Satu	varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen varajäsen varajäsen	Poistui klo 17.55
Muu	Reijonen Eero Kosonen Juha Rissanen Sanna Hämäläinen Pellervo Sarkkinen Terttu	valtuuston puheenjohtaja valtuuston 1. varapuheenjohtaja valtuuston 2. varapuheenjohtaja vs.kunnanjohtaja, esittelijä, talousjohtaja hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä	
Poissa	Koppinen Kirsi Karttunen Tero Kaskiniemi Mikko Mikkanen Hannele	puheenjohtaja jäsen jäsen kunnanjohtaja, esittelijä	
Allekirjoitukset	Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.		
	Mauri Tolvanen puheenjohtaja		Terttu Sarkkinen pöytäkirjanpitäjä
Käsitellyt asiat	186 - 193		
Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.		
	Heikki Kontkanen pöytäkirjantarkastaja		Tero Kuittinen pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito Tarkastettu pöytäkirja on viety nähtäville 4.11.2024 kunnan verkkosivuille.

Kokouksen laillisuus- ja päätösvaltaisuus

Kunnanhallitus 04.11.2024 § 186

Päätösehdotus Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Liperin kunta

Pöytäkirja

16/2024 4

Kunnanhallitus

§ 187

04.11.2024

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kunnanhallitus 04.11.2024 § 187

Päätösehdotus

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Seuraavana tarkastusvuorossa ovat Heikki Kontkanen ja Tero Kuittinen.

Päätös

Valittiin Heikki Kontkanen ja Tero Kuittinen.

Pöytäkirjoja ja yksihenkilöisten viranomaisten päätöksiä**Kunnanhallitus 04.11.2024 § 188**

Liperin kunnan hallintosäännön 26 §:n mukaan asian ottamisesta kunnan hallituksen käsiteltäväksi voi päättää kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja tai kunnanjohtaja. Puheenjohtajan ollessa estynyt varapuheenjohtaja voi tehdä ottopäätöksen. Vastaavasti esittelijän ollessa estynyt esittelijän sijainen voi tehdä ottopäätöksen. Asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunnan ja sen puheenjohtajan lisäksi lautakunnan esittelijä. Hallintosäännön 27 §:n mukaan kunnan viranomaisen on neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta ilmoitettava kunnanhallitukselle ja lautakunnalle niiden määräämällä tavalla niistä päätöksistä, jotka voidaan ottaa kunnanhallituksen ja lautakunnan käsiteltäväksi. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta tai päätöksen tekemisestä.

Seuraavat pöytäkirjat ja muistiot ilmoitetaan kunnanhallitukselle:

1. Pohjois-Karjalan maakuntahallituksen 21.10.2024 kokouksen pöytäkirja ([linkki](#))
2. Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riverian yhtymähallituksen 24.10.2024 kokouksen pöytäkirja ([linkki](#))
3. Joensuun alueellisen jätelautakunnan 24.10.2024 pöytäkirja ([linkki](#))

Seuraavat asiat ilmoitetaan kunnanhallitukselle:

1. Saapunut kuulutus, Luonnos jätetaksaksi 1.1.2025 alkaen, Joensuun alueellinen jätelautakunta 28.10.2024
2. Saapunut kuulutus, Luonnos jätehuollon palvelutasoksi vuosille 2025-2027, Joensuun alueellinen jätelautakunta 28.10.2024
3. Seudullisen joukkoliikennejaoston pöytäkirjanote 30.10.2024 § 33, Joukkoliikenteen talousarvioehdotus 2025
4. Seudullisen joukkoliikennejaoston pöytäkirjanote 30.10.2024 § 35, Joensuun seudun joukkoliikenteen lippu- ja vyöhykejärjestelmä 2.6.2025 alkaen ja liitekartta vyöhykkeistä

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee asiat tiedokseen ja päättää, ettei niitä oteta kuntalain 92 §:n nojalla kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ajankohtaiset ja ilmoitusasiat

Kunnanhallitus 04.11.2024 § 189

1. Kirkonkylän joulun avaus ja kuntalaisten joulupuuro Liperin koululla perjantaina 29.11., kunnanhallituksen edustajat.
2. Itsenäisyyspäivänä 6.12. seppelten lasku sankarihaudoille, kunnanhallituksen edustajat

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee asiat tiedoksi ja nimeää tarvittaessa osallistujat.

Päätös

Liperin koululle 29.11. edustajiksi nimettiin Kirsi Koppinen ja Sanna Rissanen.

Itsenäisyyspäivänä seppelten laskuun Liperiin ja Viinijärvelle 6.12. nimettiin valtuuston puheenjohtaja Eero Reijonen.

Kunnanjohtajan ajankohtaiset asiat

Kunnanhallitus 04.11.2024 § 190

1. Joukkoliikenteen vyöhykeuudistus
2. Vesiosuuskuntien liittymishakemukset
3. Taajama-alueiden ränsistyneet talot
4. Omistajaohjaus KTOY Liperin vuokratiloille
5. Vakuutuskilpailutus
6. Siun soten ja kuntien väliset vuokrasopimukset
7. Aurinkovoima
8. Vuoden teko, PR-teko, huomionosoitukset
9. Keskushallintopalveluiden talouden sopeutustoimet

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi kunnanjohtajan ajankohtaiset asiat.

Eero Reijonen poistui esteellisenä kohdan 6. käsittelyn ajaksi (syy: intressijäävi).

Satu Melkko poistui klo 17.55.

Päätös

Kunnanhallitus merkitsi tiedoksi kunnanjohtajan ajankohtaiset asiat.

Leader-rahoituksen hakeminen nuorten paikan rakentamishankkeelle**Kunnanhallitus 04.11.2024 § 191**

478/00.01.05.00/2024

Valtuustoryhmät jättivät valtuuston kokouksessa 15.11.2021 valtuustoaloitteen liittyen nuorten oman ulkotilan saamiseen Ylämyllylle. Sijaintivaihtoehtoja selvitettiin vuosien 2022-2023 aikana. Asian käsittelyssä 16.1.2024 § 10 elinympäristölautakunta päätti Ylämyllyn nuorten paikan sijainniksi tontin Laavupolun ja Patteristontien risteyksessä. Nuorten paikan sijainti on huomioitu Ylämyllyn kortteleiden 300–305 ja lähialueiden asemakaavan muutoksen ehdotuksessa, joka on ollut nähtävillä 20.10.2024 saakka ja etenee seuraavaksi valtuuston käsittelyyn.

Nuorten paikan rakentamiselle on laadittu suunnitelmat, joissa on huomioitu nuorten toiveet. Suunnitelmat ovat lainvoimaiset, joten rakentaminen voidaan käynnistää keväällä 2025. Nuoret otetaan mukaan myös rakentamisvaiheeseen. Ulkotilaan toteutetaan istuimia, katos sade- ja tuulensuojaksi sekä tulipaikkoja ja valaistus. Varusteiden suunnittelussa ja rakentamisessa huomioidaan niiden kestävyys. Alueen suunnittelussa on huomioitu, että nuoriso liikkuu paikalle paljon myös mopoilla tai pyörillä, joten alueelle toteutetaan pysäköintialueeksi soveltuvaa pintaa. Liikkumisväylistä tehdään mahdollisimman esteettömiä, luonnonpinnat huomioiden. Nuorten toiveiden perusteella rakennetaan alueelle myös esimerkiksi luvallinen maalausseinä ja muuta ajanvietevälineistöä.

Rakentamisen kokonaiskustannukset ovat noin 60 000 € (alv 0 %). Kustannuksille on mahdollista hakea rahoitusta Joensuun seudun Leader-yhdistykseltä. Tätä varten kunnan tulee tehdä Leader-hankehakemus, jonka perusteella kunnalle voidaan myöntää investointiin 43 % Leader-tuki (25 800 €). Paikalliset yritykset ovat olleet kiinnostuneita osallistumaan rakentamiseen esimerkiksi rahallisella tuella, työsuorituksilla tai pientarvikehankinnoilla. Osallistumisesta kiinnostuneita yrityksiä kerätään koko toteutuksen ajan, ja niiltä saatu tuki pienentää kunnan omarahoitusosuutta hankkeessa. Tähän mennessä rakentamiseen on saatu yksityistä rahoitusta 5 000 € (8 %). Varsinaisen hankkeen rinnalla kunta voi toimittaa Joensuun Seudun Leader -yhdistykselle vapaamuotoisen hakemuksen vapaasta kuntarahasta (Liperin vuosittain sopimuksen perusteella Leader-yhdistykselle aiemmin maksama kuntarahaosuus, jota ei ole aiempina vuosina käytetty), joka vastaa suuruudeltaan loppua 49 % osuutta (29 200 €). Tämä osuus maksetaan suoraan kunnalle.

Hanke toteutetaan kunnan eri palvelualueiden yhteistyönä ja siihen osallistuvat elinympäristöpalvelut (rakentamisen suunnittelu ja valvonta) ja hyvinvointipalvelut, erityisesti vapaa-aikapalvelut (yhteistyö nuorten kanssa). Hankkeen toteutus vuonna 2025 on ehdollinen myönteiselle avustuspäätökselle.

Asian liitteenä havainnekuva nuorten paikasta. Lopullinen toteutus ja sijoittelu alueen sisällä muotoutuu hankkeen aikana. Lisäksi oheismateriaalina hankehakemusluonnos.

Vaikutusten arviointi	Rakentamisella tuetaan Liperin nuorille tarkoitettuja palveluita ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia nuorten toiveen ja tehtyjen aloitteiden mukaisesti.
Valmistelija	Hankeasiantuntija
Esittelijä	Vs. kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus 1. päättää hakea Leader-hankeavustuksen sekä siihen liittyvän tuen vapaasta kuntarahasta Ylämyllyn nuorten paikan rakentamisen rahoittamiseksi. Rakentaminen toteutetaan, mikäli molemmat rahoituspäätökset ovat myönteisiä. 2. valtuuttaa vs. kunnanjohtajan allekirjoittamaan hakemukset.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote Lisätietoja	hankeasiantuntija vs. kunnanjohtaja 050 4646 663
Liitteet	<ol style="list-style-type: none">1 Liite, kh 4.11.2024, Ylämyllyn nuorten paikan suunnittelun ja rakentamisen yleissuunnitelma2 Liite, kh 4.11.2024 Ylämyllyn nuorten paikan suunnittelun ja rakentamisen yleiskartta

Talousarviovalmistelu 2025**Kunnanhallitus 04.11.2024 § 192**

14/02.02.00.01/2024

Kunnanhallitus antoi 19.8.2024 / § 144 talousarvion valmisteluohjeen. Elokuussa ei pystytty vielä tarkasti arvioimaan vuoden 2025 alijäämän määrää. Valmisteluohjeessa kuitenkin ennakoitiin alijäämän kasvavan vuoden 2024 alijäämästä, joka oli elokuun arvion mukaan 2,4 M€. Valmisteluohjeessa todettiin, että onnistuneilla sopeutustoimilla veronkorotusta on pystytty lykkäämään muutamilla vuosilla, mutta soteuudistuksen rahoitusmallin tuomiin yli 3 miljoonan euron vuosittaisiin valtionosuusleikkauksiin ja samaan aikaan kunnan nopean investointitahdin aiheuttamiin korkomenojen ja poistojen kasvuun ei pystytä enää vastaamaan ilman veronkorotuksien ja sopeutustoimien yhdistelmää. Kunnanhallitus ei antanut varsinaista talousarvioraamia, mutta totesi talousarviovalmistelun lähtökohdaksi sen, etteivät ulkoiset erät voi kasvaa vuodesta 2024 kuin erittäin perustellusta syystä.

Palvelualueet ovat valmistelleet talousarviota elokuun ohjeistuksen mukaisesti ja ensimmäisessä käsittelyssä olleet talousarvioesitykset ovat olleet lähellä tilannetta, jossa ulkoiset erät eivät kasva. Syyslokakuun aikana vuoden 2025 valtionosuusennakot ja verotuloennusteet ovat päivittyneet useaan kertaan. Myös TE-uudistuksen valtionosuuslaskelmat sekä työllisyysalueen ensimmäinen talousarvio ovat edenneet. Pääosin päivityksillä on ollut negatiivinen vaikutus kunnan taloudelliseen tilanteeseen. Vuoden 2025 talousarvion tilikauden tulos onkin ensimmäisen kierroksen jälkeen n. -3,8 M€. Kunnallisveroksi muutettuna alijäämä vastaa 1,6 tuloveroprosenttiyksikön tuottoa.

Kahden aktiivisen talouden sopeuttamisvuoden jälkeen uusien sopeutustoimien löytäminen on entistä vaikeampaa. Alijäämän määrä on kasvanut niin merkittäväksi, ettei sitä pystytä sopeuttamaan vuodessa kokonaan edes veronkorotusten ja uusien tasapainottomien yhdistelmällä, vaan talousarvio tulee muodostumaan alijäämäiseksi. Tilanteesta tekee hankala se, että taseen ylijäämät tulevat todennäköisesti käytettyä kokonaan vuoden 2024 alijäämiin, eli kunnalla ei ole ylijäämäpuskuria. Rakenteellinen alijäämä tulee saada hallintaan jo kuntalainkin mukaan kolmen vuoden suunnitelmakauden aikana.

Liperin kuntastrategiassa talouden tasapaino on yksi lähtökohta ja veroprosentteja tarkastellaan vuosittain talousarvion yhteydessä.

Valtuuston talousarvioseminaarissa käytiin läpi erilaisia mahdollisuuksia rakenteelliseksi muodostuneen alijäämän pienentämiseksi.

Lähtökohtana on veroprosentin korottamisen ja uusien sopeutustoimien yhdistelmä.

Liperissä tuloveroprosenttia on korotettu viimeksi yksitoista vuotta sitten vuodelle 2014. Tämän jälkeen esimerkiksi poistot ovat nousseet 2,3 miljoonasta eurosta 4,2 miljoonaan euroon. Viimeisen kolmen vuoden aikana kunta-alan palkankorotukset ja myös yleinen hintatason nousu ovat olleet aiempia vuosia suurempia. Myös korkokustannukset ovat moninkertaistuneet korkojen nousun myötä ja ovat edelleen aiempia vuosia korkeammalla tasolla, vaikka korot ovatkin hieman tasaantuneet. Investointipäätöksistä, kunta-alan palkkaratkaisusta ja inflaatiosta johtuva rahoitusvaje olisi vielä sopeutettavissa ilman veronkorotusta, mutta sote-uudistuksen rahoitusmallin tuomaa ja pääosin pysyväksi muodostumassa olevaa negatiivista sote-erää ei enää voida kompensoida ilman veronkorotuksia.

Vuonna 2025 sote-erät vähentävät Liperin kunnan valtionosuuksia 3,6 miljoonalla eurolla. Valtakunnallisella keskiarvolla laskettuna vastaava vähennys olisi Liperin asukasluvulla noin miljoonaa euroa.

Hallitusohjelman mukainen valtionosuusuudistuksen tarve perustuu pääosin juuri sote-uudistuksen jälkeisen kunnan uuden roolin huomioimiseen valtionosuusperusteissa, mutta lokakuussa valtiovarainministeriö ilmoitti yllättäen, että uudistuksen alkua siirretään vuodella, eikä kuntakohtaisia aineistoja vuosina 2023 ja 2024 tehdystä uudistustyöstä julkaista. Tämä vaikeuttaa osaltaan valtionosuuksien arviointia suunnitelmakaudella.

Vuoden 2025 rakenteellisesta alijäämästä reilu kolmannes esitetään paikattavaksi veroprosentin nostamisella 0,6 veroprosenttiyksiköllä. Uusia talouden sopeutustoimia pyritään löytämään mahdollisimman paljon jo vuoden 2025 talousarvioon ja lisäksi jatketaan systemaattista sopeutusohjelman toteuttamista myös niiden toimenpiteiden osalta, joiden säästövaikutus näkyy kokonaisuudessaan vasta tulevina vuosina. Asioita tuodaan päätöksentekoon sitä mukaan, kun ne saadaan valmisteltua.

Poikkeuksellisen suuren alijäämän vuoksi vuonna 2025 uhkaa syntyä alijäämää, jota vastaan taseessa ei ole enää käyttämättömiä ylijäämiä. Riskinä on, että kuntalain alijäämäkriteeri tulee täyttymään vuonna 2025. Tämä tuo veloitteen kattaa alijäämä seuraavan neljän tilikauden aikana, eikä tällä ajalla saa syntyä uutta alijäämää. Talousarvioon sisältyvässä taloussuunnitelmassa tulee jatkossa olla yksilöity

suunnitelma toimenpiteistä kattamattoman alijäämän kattamaiseksi kuntalain määräajassa. Kuntalain mukainen alijäämäkriteerin täytyminen on kuitenkin vielä eri asia kuin kriisikuntakriteerien täytyminen.

Palvelualueiden tulee vielä käydä talousarvioesitykset uudelleen läpi, millä tavoitellaan 600 000 euron lisäsäästöjä. Lisäksi rakenteellisten uudistusten valmistelua tulee jatkaa, vaikka niiden talousvaikutukset eivät vielä ensi vuodelle kohdistuisikaan.

Kunnanjohtajan talousarvioesitys käsitellään kunnanhallituksessa 9.12. ja kunnanhallituksen talousarvioesitys valtuustossa 16.12.

Valmistelija	Vs. kunnanjohtaja
Esittelijä	Vs. kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus antaa palvelualueille yllä kuvatun evästyksen talousarvion jatkovalmistelulle.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Toimeenpano Lisätietoja	palvelualueet vs. kunnanjohtaja, p. 050 464 6663

Vuoden 2025 veroprosentit**Kunnanhallitus 04.11.2024 § 193**

444/02.03.01.00/2024

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on päätettävä viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentin suuruus Verohallinnolle verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentti vuodelle 2025 prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella. Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan valtuusto määrää samalla kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa. Vuoden 2025 tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit tulee ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään maanantaina 18.11.2024.

Vuonna 2024 Liperin tuloveroprosentti on 8,9 %. Tuloveroprosentti on koko maassa keskimäärin 8,7 % ja Pohjois-Karjalassa 8,25 %. Verotuloilla painotetut keskimääräiset tuloveroprosentit ovat pienempiä, koska kaupunkien keskimäärin matalammat veroprosentit painottuvat. Liperissä tuloveroprosentin yhden kymmenyksen vaikutus kunnallisverokertymään on noin 240 000 euroa.

Liperissä vuonna 2024 voimassa olevat kiinteistöveroprosentit:

1. Yleinen kiinteistöveroprosentti 1,05 %.
2. Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti 0,50 %
3. Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,00 %
4. Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 3,10 %
5. Maapohjan kiinteistöveroprosentti 1,30 %

Kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälit

1. Yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93–2,00 %
2. Maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,3–2,0 %
3. Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti 0,41–1,00 %
4. Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,93–2,00 %
5. Rakentamattoman rakennuspaikka 2,00–6,00 %
6. Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 0,93–3,10 %
7. Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 0,00–2,00 %

Kunnanhallitus

§ 193

04.11.2024

Vuonna 2024 kiinteistöveron tuotto on noin 3,3 miljoonaa euroa. Kunnallisveron tuotto vuonna 2024 on noin 20,8 miljoonaa euroa. Liperin kunnan tuloveroprosenttia on korotettu viimeksi vuodelle 2014.

Liperin kuntastrategian mukaan veroprosenttien muutostarvetta tarkastellaan joka syksy talousarviovalmistelun yhteydessä.

Vaikutusten arviointi

Lakisääteinen ilmoitusvelvollisuus ja kuntastrategian mukainen päätöksenteko

Valmistelija

Vs. kunnanjohtaja

Esittelijä

Vs. kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2025 vahvistetaan seuraavasti:

1. Tuloveroprosentti 9,50 %.
2. Yleinen kiinteistöveroprosentti 1,05 %.
3. Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti 0,50 %
4. Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,00 %
5. Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti 3,10 %
6. Maapohjan kiinteistöveroprosentiksi 1,30 %

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ote

valtuusto / sähköinen ilmoitus verohallintoon

Lisätietoja

talousjohtaja, p. 050 464 6663

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 186, § 187, § 188, § 189, § 190, § 191, § 192, § 193

Muutoksenhakukielto

Päätös koskee kuntalain (410/2015) 136 §:n nojalla vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, joten siitä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.